

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cotruță Sergiu în numele inculpatului Roșca Vladimir, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Roșca Vladimir Mitrofan, *născut la 08 iunie 1993, originar din s. Abaclia, r-nul Basarabeasca, domiciliat în mun. Chișinău, or. Vadul lui Vodă, str. Ștefan cel Mare 2/1 ap. 54.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.05.2015 – 10.06.2015;

Instanța de apel: 26.06.2015 – 06.10.2015;

Instanța de recurs: 23.11.2015 – 16.12.2015.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare, mun. Chișinău din 10 iunie 2015, Roșca V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de stat pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu art. 85 Cod penal, prin cumul parțial de sentințe a adăuga la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 august 2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de stat

pe un termen de 3 ani și cu amendă în mărime de 40 000 lei, fiind executată de sine stătător.

Acțiunea civilă a fost admisă integral și s-a dispus încasarea din contul inculpatului Roșca V. în beneficiul părții vătămate Șamurai O. suma de 11 100 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt* a constatat că, în prima jumătate a lunii august 2014, militarul prin contract a Brigăzii 2 Infanterie Motorizată, inculpatul Roșca V., aflându-se în or. Sîngerei, sub pretextul perfectării unei diplome de bacalaureat, prin înșelăciune și abuz de încredere a însușit de la partea vătămată Samurai O., bani în sumă de 500 euro, ceea ce conform ratei medii de schimb la acea perioadă, constituia circa 9 188, 75 lei.

În continuare, la 29 decembrie 2014, inculpatul Roșca V., în timp ce se afla în fața magazinului ”Unic”, situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr. 8, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, sub același pretext inventat de a perfectă o diplomă de bacalaureat, a însușit de la partea vătămată Samurai O., bani în sumă de 100 euro, ceea ce conform ratei medii de schimb la acea zi constituia circa 1910, 61 lei, după care cu banii însușiți a plecat într-o direcție necunoscută.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, escrocheria, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocații Răileanu P. și Cotruță S. în numele inculpatului Roșca V..

3.1. Avocatul Răileanu P. prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul Roșca V. să fie achitat din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

În motivarea apelului declarat, apelantul a indicat că, atît în ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît, cît și în ordonanța de punere sub învinuire a fost indicat că Roșca V. a comis infracțiunea în prima jumătate a lunii august 2015, atică în perioada de timp care încă nu a survenit. Ulterior, de către organul de urmărire penală în actele menționate, ilegal a fost corectată data de „2015” în „2014”. Eroarea materială admisă în ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît și ordonanța de recunoaștere în calitate de învinuit a lui Rosca Vladimir nu a fost corectată nici de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată potrivit prevederilor art. 248 - 250 din Cod de procedură penală. Drept urmare, se constată că, lui Roșca V. nu i-a fost înaintată o altă acuzare în conformitate cu art. 283 Cod de procedură penală. A indicat că, rechizitoriul a fost întocmit ilegal, indicînd alte circumstanțe

decît în ordonanța de punere sub învinuire a lui Roșca V., fiind menționat că acesta a comis infracțiunea în prima jumătate a lunii august 2014.

Potrivit prevederilor art. 251 alin. (1) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal, atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decît prin anularea aceluși act, situație similară speței supuse judecății.

3.2. În apelul declarat de către avocatul Cotruță S. în numele inculpatului Roșca V., apelantul a criticat hotărîrea contestată sub aspectul individualizării pedepsei, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei în latura stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit căreia inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu suspendarea executării pedepsei.

Ulterior, avocatul Cotruță S. a depus o cerere de apel concretizată, prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatului Roșca V. să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă și anume amendă în mărime de 375 unități convenționale.

În motivarea cererii înaintate, apelantul a indicat că, prima instanță la aplicarea pedepsei nu a luat în considerație faptul că partea vătămată, atît în prima instanță cît și în instanța de apel, a menționat că nu dorește ca inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate. Astfel, la 09 iulie 2015, între inculpat și partea vătămată a fost încheiat acordul de împăcare prin care ultima declară că îl iartă pe inculpat și nu are careva pretenții materiale morale sau materiale.

Apelantul a menționat că, pedeapsa aplicată inculpatului este una inechitabilă, prea aspră, prin recuperarea prejudiciului material și moral a fost restabilită echitatea socială, drepturile și interesele victimei au fost respectate, iar scopul pedepsei penale poate fi atins și prin aplicarea unei pedepsei mai blînde.

De asemenea, prima instanță greșit și-a motivat soluția de individualizare a pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținînd o poziție eronată în ce privește neaplicarea față de ultimul a dispoziției art. 90 Cod penal. Aplicarea unei pedepse inechitabile, poate avea drept consecință violarea drepturilor omului protejate de Convenția Europeană.

La fel, prima instanță nu a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, și anume, de faptul că, inculpatul este caracterizat pozitiv la locul de trai și a recuperat integral prejudiciul cauzat părții vătămate. Mai mult ca atît, Roșca V. are 22 ani, este angajat în cîmpul muncii, își întreține părinții, a recunoscut fapta pe care a săvîrșit-o, conștientizează și regretă sincer de cele întîmplate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2015 apelurile declarate de către avocații în numele inculpatului au fost respinse, iar sentința a fost menținută fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că, audiind participanții la proces, raportând situația de fapt la cea de drept, cercetând argumentele invocate de părți, în coraport cu materialele dosarului penal, s-a ajuns la concluzia că apelurile declarate sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Referitor la argumentele invocate de către avocatul Răileanu P., instanța de apel a menționat că, acestea nu constituie temei pentru achitarea inculpatului. Astfel, din ordonanța de punere sub învinuire a inculpatului Roșca V. din 23.04.2015, se observă că procurorul a comis o eroare tehnică, pe care a și corectat-o, neîntocmind însă un proces-verbal după cum prevede art. 249 alin. (3) Cod de procedură penală. Această eroare se înlătură de organul de urmărire penală la cererea celui interesat, ori din oficiu. Iar, faptul că procurorul nu a întocmit un proces-verbal, nu poate servi drept temei pentru recunoașterea actului dat, ca fiind nul.

De asemenea, instanța de apel nu reține ca fiind întemeiate argumentele avocatului Răileanu P., precum că, rechizitoriul este întocmit contrar prevederilor legale, în acest sens menționează că, persoanele interesate au făcut cunoștință cu actul nominalizat la finele urmăririi penale și în momentul primirii rechizitoriului, nu au făcut careva obiecții. Iar, această încălcare, nu egalează cu încălcările expuse în art. 251 Cod de procedură penală, reieșind din aceste considerente, argumentele apelului dat sunt irelevante și pasibile de a fi respinse.

Nu au fost reținute nici argumentele avocatului Cotruță S., care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde, sub formă de amendă, pentru faptul că partea vătămată și inculpatul s-au împăcat, și că Roșca V. a conștientizat cele comise, se caracterizează pozitiv și are părinți la întreținere.

Astfel, instanța de apel a remarcat că din cererea părții vătămate Șamurai O. depusă la 18 septembrie 2015, rezultă că ea susține acordul de împăcare între ea și inculpat întocmit la 09 iulie 2015, însă potrivit art. 109 Cod penal - împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, însă infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. C) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave.

Cît privește mărirea pedepsei și modalitatea de executare a acesteia stabilite de primă instanță, instanța de apel le-a considerat corecte, menționând în acest sens faptul că, deși au fost stabilite circumstanțe atenuante (căința sinceră, recuperarea pagubei, caracteristica pozitivă), instanța de judecată nu este în drept să aplice prevederile art. 90 Cod penal, deoarece există prevederea imperativă de la alin. (4) art. 90 Cod penal, care interzice condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în cazul recidivei.

6. Avocatul Cotruță S. nefiind de acord cu decizia instanței de apel a contestat-o cu recurs ordinar, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit căreia inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă.

În motivarea recursului declarat, avocatul inculpatului indică că, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, partea vătămată Șamurai O., atît în prima instanță, cît și în instanța de apel, s-a prezentat la toate ședințele, unde și a menționat că nu are pretenții materiale față de inculpat și nu dorește ca inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate. Mai mult ca atît, la 09.07.2015 între inculpat și partea vătămată a fost încheiat un acord de împăcare, prin care ultima declară că îl iartă pe inculpat și nu are careva pretenții materiale sau morale față de acesta.

Consideră că pedeapsa aplicată inculpatului Roșca V. este una inechitabil, prea aspră, din motivul că prin recuperarea prejudiciului material și moral a fost restabilită echitatea socială, drepturile și interesele victimei au fost respectate, iar scopul pedepsei penale poate fi atins și prin aplicare unei pedepse mai blînde.

Recurentul, mai indică că, instanțele de fond superficial au motivat soluția privind individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, și nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținînd o poziție eronată în ceea ce privește neaplicarea față de ultimul prevederile art. 90 Cod penal.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, acuzatorul de stat a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Cotruță S. în numele inculpatului Roșca V. menționînd că recursul urmează a fi declarat inadmisibil cu menținerea deciziei contestate.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal verificând textul recursului declarat, constată că alegațiile recurente, deși nu au fost invocate expres, se încadrează în temeiul de casare prevăzut de pct. 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

La caz, instanța de recurs constată că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de fond și cu încadrarea juridică a faptei prejudiciabile săvîrșite de inculpat, însă nu este de acord cu mărimea pedepsei și modalitatea de executare a acesteia. Prin urmare, instanța de recurs se va expune doar asupra aspectului ce vizează individualizarea pedepsei stabilite lui Roșca V.

Totodată, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea penală pentru faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrilor contestate, relevă în mod concludent că, instanțele de fond corect au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa stabilită inculpatului, fiind în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținînd cont de prescripțiile din art. 61, 75, 90 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Cît privește solicitarea recurentului privind aplicarea în privința inculpatului unei pedepse mai blînde sub formă de amendă, instanța de recurs menționează că aceasta urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, deoarece inculpatul a săvîrșit infracțiunea dată fiind în stare de recidivă.

Totodată, instanța de recurs de recurs remarcă că în atare situație nu este posibil de a aplica prevederile art. 90 Cod penal, adică suspendarea executării pedepsei stabilite inculpatului Roșca V.

Prin urmare, instanța de recurs ajunge la concluzia că mărimea pedepsei stabilite inculpatului și modalitatea de executare a acesteia, a fost stabilită corect de către instanțele de fond, fiind în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, dar și cu circumstanțele cauzei.

Din considerentele enunțate, Colegiul, constată că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atît principiului proporționalității, cît și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului,

precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

În continuare, instanța de recurs notează că instanța de apel corect a considerat imposibil de a aplica la caz prevederile art. 109 Cod penal, cu toate că în cauza supusă judecării există un acord de împăcare, acesta nu poate fi pus în aplicare, deoarece infracțiunea comisă de către inculpat face parte din categoria infracțiunilor grave, pe când acordul de împăcare între părți poate fi aplicat atunci când infracțiunea săvârșită face parte din categoria infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave.

Având în vedere considerentele expuse și raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar recursul declarat de recurent este inadmisibil.

9. În temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cotruță Sergiu în numele inculpatului Roșca Vladimir, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2015, în cauză penală privindu-l pe ***Roșca Vladimir Mitrofan***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 15 ianuarie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru